

Een ambitieus plan voor sterk onderwijs Ieder kind taalheld

Begin juli 2025 werd de conceptnota 'Ieder kind taalheld' met veel tromgeroffel gelanceerd. Met dit plan wil de Vlaamse Regering vanaf 2026-2027 de Nederlandse taalkennis van leerlingen verbeteren door in te zetten op drie pijlers: professionalisering van het basisonderwijs, voorkomen en remediëren van taalachterstand en het hervormen van het onthaalonderwijs.

Het COV erkent dat goed Nederlands spreken en begrijpen, al van in de kleuterklas, belangrijk is. Het is ook de juiste keuze van de Vlaamse Regering om hiervoor de nodige (én grote) middelen op in te zetten. Als COV zijn we blij met dergelijke belangrijke investering in het basisonderwijs en willen we ook meewerken aan dit plan.

Respect voor professionele autonomie

De conceptnota omvat tien acties die in de loop van dit schooljaar nog verder geconcretiseerd moeten worden. Hierbij moet voor het COV rekening gehouden worden met enkele fundamenteën.

Voor het COV moet een sterke omkadering en organisatie van het basisonderwijs ervoor zorgen dat leraren de kans hebben om binnen de onderwijstijd het verschil te maken voor zoveel mogelijk leerlingen. Echte her-

waardering van basisonderwijs betekent een focus op lesgeven in kleine groepen, werkbaar werk, continue professionalisering, sterke en goed omkaderde directeurs.

Bijkomende lessen en bijscholingen geven, kan er niet zomaar bovenop. De werkdruk is nu al onmenselijk hoog. Toch moeten ook de profielen die specifiek voor dit plan aangeworven worden uitstekende leraren zijn. Dat is de enige waarborg voor uitstekend onderwijs. Dit kan niet door eender wie opgenomen worden. We lezen dat de klassenraden erkend worden in hun professionaliteit. Top! Maar als COV vragen we dan ook in het basisonderwijs aandacht voor de organisatie van deze belangrijke momenten.

Het COV vraagt respect voor de professionele autonomie van de leraar en de schoolteams. Elke school is anders. Het is aan de scholen om mee te bepalen hoe ze deze opdracht best realiseren. Dat geldt ook voor het vrij kunnen kiezen uit het aanbod leermateriaal.

Een positieve aanpak werkt

Als onderwijsvakbond waken we ook over de kinderrechten. We zijn ervoor beducht dat meertaligheid als een 'straf' ge-

percipieerd wordt. Zo hebben ook meertalige kinderen recht op vrije tijd. En moeten we opletten dat bewuste, maar ook onbewuste stereotypering opduikt tijdens cruciale momenten.

Ook belangrijk is dat dit plan mee ondersteund wordt door Welzijn. Het basisonderwijs kan de maatschappelijke problemen niet alleen dragen. Flankerende maatregelen zijn nodig, met respect voor de verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken partners.

Zo liggen kansen in het realiseren van een intense of geïntegreerde samenwerking tussen kinderopvang, kleuteronderwijs en buitenschoolse opvang. Het eindrapport Doorgaande Lijn toont dat een positieve, in plaats van een controlerende en verplichtende aanpak, werkt en formuleerde aanbevelingen die ook binnen het kader van 'taalhelden' kansen bieden.

Overleg

Zo'n ambitieus plan vraagt om grondig overleg. Het COV wil dat dit plan de basisscholen en de leraren versterkt in hun opdracht om alle leerlingen kwaliteitsvol onderwijs te kunnen bieden. Het COV wil er samen met de andere sociale partners voor zorgen dat de ideeën concreet gemaakt worden op een haalbare manier.

Re-integratie: zo breed mogelijk én afdwingbaar

Vorig jaar werd voor ambtenaren het definitief pensioen wegens ziekte afgeschaft en kwam er een regeling voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid voor ambtenaren (TAVA) die veel meer de nadruk legt op re-integratie. Ook die regeling wordt stopgezet. De federale regering wil zo bereiken dat er sneller en meer ingezet wordt op de re-integratie van zieke personeelsleden. Helaas zijn in onderwijs de mogelijkheden vandaag te beperkt.

Re-integratie is een goede zaak, tenminste, als die regeling ook afdwingbaar wordt, schoolbesturen, artsen, personeelsleden, ziekenfondsen en bemiddelingsdiensten hun verantwoordelijkheid nemen en de Vlaamse overheid het initiatief neemt om meer opties voor aangepast of ander werk in onderwijs mogelijk te maken.

Oproep aan overheid en schoolbesturen

Het COV stelt vast dat de mogelijkheden om in onderwijs geheel of gedeeltelijk het werk te hervatten, al dan niet in een andere opdracht, beperkt zijn. We roepen de Vlaamse overheid en de schoolbesturen op na te gaan welke initiatieven zij kunnen nemen. Bijvoorbeeld:

- Het aanpassen van verlofstelsels. Nu kan je VVP ziekte opnemen wanneer je slechts gedeeltelijk het werk kan hervatten, maar dat kan maar gedurende maximaal twee jaar over je hele loopbaan. Het COV wil dat dit uitgebreid wordt.
- De mogelijkheid om binnen je ambt te differentiëren in de functie-uitoefening. Dat vraagt een flexibelere omgang met de taakinvulling. Hier zijn de schoolbesturen, de directeur én de Vlaamse overheid aan zet.
- Het faciliteren van een andere tewerkstelling zonder loonverlies. Wanneer iemand bijvoorbeeld niet meer voor de klas kan staan maar wel administratief werk aankan, zou die switch mogelijk moeten zijn zonder loonverlies.
- Het afdwingbaar maken van mogelijkheden zoals een tijdelijk andere opdracht of een andere vorm van loopbaandifferentiatie zonder impact op statuut of loon.
- Het mogelijk maken van een overstap naar andere sectoren terwijl de rechten van het personeelslid gevrijwaard worden.

Zonder impact op statuut of loon

Ziekte kies je niet. Het overkomt je en dat op zich is al erg genoeg. Daarom zal het COV er alles aan doen om de mogelijkheden tot re-integratie van personeelsleden die daarvoor in aanmerking komen zo breed mogelijk én afdwingbaar te maken zonder impact op het statuut of het loon.

TEKST
Lies Van Rompaey
Hilde Lavrysen

Conceptnota 'Ieder kind taalheld'

Meer over 'Doorgaande Lijn'

TEKST
Eva Tiquet